

Historische Vereniging Schoonhoven

Schoonhoven, 22 november 2015

Betreft: Vondst muurresten in Buiten de Veerpoort te Schoonhoven

Aan de leden van de Raad van de Gemeente Krimpenerwaard,

Op 29 oktober j.l. zijn op het Veer in Schoonhoven bij graafwerkzaamheden ten behoeve van de bouw van de te verplaatsen snackbar resten blootgelegd van een z.g. barbacane of verdedigingschans. Deze maakte ooit onderdeel uit van de verdedigingswerken en diende ter bescherming van de Veerpoort. In de brief van het college van BenW aan uw Raad van 12 november 2015 (zie agendapunt 9.1. van de raadsvergadering van 15 december 2015) wordt gesproken van een *toevalsvondst*. Na enig onderzoek en vertraging van ca. een week zijn de restanten tot ons onbegrip verwijderd.

Ondeugdelijk onderzoek en controle resultaten

Hierbij willen de Archeologische Werkgroep Schoonhoven en de Historische Vereniging Schoonhoven haar verontrusting kenbaar maken over de wijze waarop is om gegaan met het wettelijk beschermde bodemarchief binnen haar grondgebied. Het dossier toont aan dat een belangrijke oorzaak is gelegen in het verrichte archeologisch bureau- en veldonderzoek in het voortraject. Dit onderzoek en de controle erop door de ODMH was onvolledig en onzorgvuldig. Van een *toevalsvondst* is geen sprake.

Ter toelichting het volgende:

- In het door ArcheoSupport uit Groningen opgestelde bureauonderzoek (rapport 2014-7, A. Ufkes 25 april 2014) werd geconcludeerd dat er geen hoge verwachtingen binnen het plangebied waren. Voor de verplaatsing van de kiosk is echter wel een voorbehoud gemaakt. Het verrichte kaartonderzoek blijkt echter zeer oppervlakkig en onvolledig te zijn verricht. Professioneel onbegrijpelijk is dat in het onderzoek belangrijk kaartmateriaal in de periode tussen 1650 en 1800 (en na de uitbouw van de vestingwerken rond 1673) niet is geraadpleegd. Zo is in de Nota Archeologiebeleid van de voormalige gemeente Schoonhoven een historische kaart opgenomen van J.B Prevost uit 1727 waarop de schans overduidelijk is aangegeven. Ander kaartmateriaal (met name Paen 1698, De Parival 1726 en Tirion 1744; zie kaartboek Mentink, 1981) geven dezelfde informatie. Van lokaal aanwezige deskundigheid is uit het oogpunt van informatie en controle ten onrechte geen gebruik gemaakt.
- Vervolgens vond op 11 augustus 2014 in een tweede fase, in opdracht van de Rouwmaat Groep, een inventariserend veldonderzoek plaats op de beoogde locatie voor de snackbar (rapport 548, E.A. Schorn). De resultaten van dit onderzoek laten op 3 boorpunten een ondoordringbare *puinlaag* (?) zien.
- De bevindingen van beide onderzoeken zijn door de Omgevingsdienst Midden Holland gecontroleerd en niet bekritiseerd. Zo was de controle op het kaartmateriaal m.b.t. de

vestinggeschiedenis professioneel ondeugdelijk en vond er geen kritische controle plaats na de boringen op de zogeheten puinlaag. Hierdoor is het gemeentebestuur onjuist geadviseerd.

En nu?

Helaas kan de tijd niet meer worden teruggedraaid. Wel is hier opnieuw van te leren. We noemen als verbeterpunten: de procedure voor keuze en kwaliteit van bureaus; de inschakeling van lokale archeologische en cultuurhistorische deskundigheid; de inhoudelijke controle van het ODMH. Hierbij wijzen wij ook op de aanbevelingen die werden gedaan door de Erfgoedinspectie op 27 juli 2011 aan de gemeente Schoonhoven en de reactie daarop van de gemeente dd. 1 november 2011 met gedane toezeggingen dienaangaande. Aan de gemeente Krimpenerwaard is het om een en ander op het juiste spoor te brengen. Daarbij is een beroep te doen op de AWS en de HVS.

De noodzaak voor verbetering dient zich al op zeer korte termijn aan. Bij de herontwikkeling van het terrein bij de Hem dreigen weer dezelfde fouten gemaakt te worden. Dit terrein geniet de hoogste archeologische waarde, zoals aangegeven in de op 10 april 2014 door de gemeenteraad van Schoonhoven vastgestelde *Adviesnota Cultureel Erfgoed* (zie aldaar cultuurhistorische waarde CHW32, bijlage VII). Op basis van de gemeentelijke *Erfgoednota 2012-2017* komt het terrein van de Hem in 2016 in aanmerking om als gemeentelijke monument te worden aangewezen (zie hfst. 2 over aanwijzing 100 nieuwe gemeentelijke monumenten).

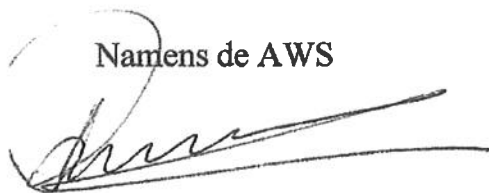
De eigenaren van dit terrein ontwikkelen plannen om ter plaatse een fruitboomgaard aan te leggen. Onderzoek in het verleden heeft aangetoond dat ook hier restanten van metselwerk van het voormalige Klooster Sint Michiel in Den Hem aanwezig zijn.

In de Wet Archeologische Monumentenzorg is vastgelegd dat op dergelijke terreinen geen diep wortelende bomen aangeplant mogen worden om te voorkomen dat het bodemarchief verder beschadigd wordt.

Het gemeentebestuur is echter voornemens onder voorwaarden een omgevingsvergunning te verstrekken.

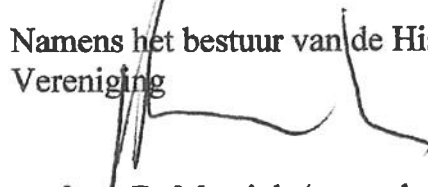
Tot slot wordt geadviseerd de achtergebleven restanten van de barbacane op het Veer als Gemeentelijk Monument aan te merken en de aanwezigheid van deze restanten zichtbaar te maken door middel van het aanpassen van de bestrating en/of beplanting.

Namens de AWS

B. Peltenburg, voorzitter

Namens het bestuur van de Historische Vereniging

prof. mr. D. Mentink (gemachtigde)